

In memoriam dr. Kajtár Pál

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy 2025. január 17-én, életének 82. évében elhunyt dr. Kajtár Pál emeritus professzor, a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Gyermekgyógyászati Klinika Onkohematológia Osztályának korábbi vezetője.

Dr. Kajtár Pál 1967-ben szerzett diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. Bár gyermekorvosnak készült, a központi álláselosztás révén a Kaposvári Megyei Kórház belgyógyászatára került, és csak két év után sikerült eredeti terveinek megfelelően, a Pécsi Gyermekklinikán állást kapnia. Belgyógyászati képzése alatt fél évet az alapellátásban is dolgozott, falusi körzetben, helyettesként, illetve a pécsi évek kezdetén szintén fél évet a Komlói Városi Kórházban.

1969 októberétől a 2025. január 17-én bekövetkezett haláláig a PTE KK Gyermekgyógyászati Klinikáján dolgozott, 2008 májusától emeritus professzorként. 1972-ben szerzett csecsemő- és gyermekgyógyászati szakképesítést. 1973-74-ben egy évet tanulmányi ösztöndíjasként Lausanne-ban töltött tanársegédként.

1975-ben a Pécsi Gyermekklinika általános belgyógyászati osztályának vezetésére kapott megbízást, 1977-től az osztály onkohematológiai részleggé alakult, és az Országos Gyermekonkológiai Hálózat Dél-Dunántúli Regionális Gyermekhematológiai és Gyermekonkológiai Központjaként működött. Szakmai tevékenységét, gyógyító, oktató és kutatási munkáját elsősorban ezen a szakterületen végezte. 1991-ben az orvostudomány kandidátusa lett, 1998-ban habilitált, majd 2000-ben egyetemi tanárrá nevezték ki.

A Magyar Gyermekonkológiai Hálózatban tevékenyen részt vett: a gyermekkori vesedaganatok ellátásáért felelt, a vezetőség kiemelkedő tagja volt, valamint 1998 és 2006 között két cikluson keresztül, dr. Schuler Dezső professzor utódjaként, a szakmai közösség elnöke. Módja volt kiterjedt nemzetközi kapcsolatokban is tevékenykedni a gyermekonkológia területén.

Magas szintű szakmai tudását folyamatosan fejlesztette, egy-egy beteg kapcsán éjszakákba menően kutatta a szakirodalmat. Levelezést folytatott évtizedeken keresztül postai úton, majd elektronikus levelezés formájában nemzetközi szaktekinélyekkel, akik közül számos baráti kapcsolatot ápolt. Munkásságának köszönhetően a gyermekkori malignitások túlélési esélye a Dél-Dunántúlon is gyökeresen megváltozott: a 75-80%-os halálozási arányból 75%-os túlélés következett be.

A kezdetekben kilátástalannak tűnő küzdelemhez hittel, erővel, önbizalommal és alázattal állt neki, és tartott ki ebben a munkában több mint 30 éven keresztül. A kemoterápia bevezetése, majd folyamatos szélesítése a leukémiák és szolid tumorok esetében rendszeres utánaolvasást igényelt. A gyógyszerek sokszor bonyolult, nehézkes beszerzésétől és elszámolásától kezdve, a beadás mikéntjének előkészítésén keresztül, a mellékhatásokra való felkészülésen át a szupportív kezelésekre, apró részletekre terjedően végezte munkáját.

A malignitások kezelése jelenleg centralizált módon zajlik, ehhez azonban számos kórház gyermekgyógyászati, gyermeksebészeti szakembereinek meggyőzése volt szükséges. Ehhez és a társszakmákkal (pl. szemészet, idegsebészet, ortopédia, képalkotó diagnosztika, sugárterápia, stb.) való közös fejlődéshez diplomáciai érzéke kiváló volt. Az evidenciákon alapuló véleményét határozottan, mégis udvariasan, megfelelő pillanatokban, kellő humorral fűszerezve képviselte.

Általános gyermekgyógyászati tudása a gyermekonkológia szakterületén kívül is igen széles volt.

Az ügyeletben biztos háttér volt, szinte sohasem aludt, a rá jellemző alapossággal látta el a betegeket. A klinika más osztályain (például az intenzív osztályon) előforduló diagnosztikai, terápiás nehézséget jelentő betegeinek is utánaolvasott, szakmai véleménye számtalan esetben perdöntőnek bizonyult. Ha szükséges volt, EEG-t elemzett, túlélési görbekészítéshez számítógépes programot írt, rendszeresen szemfenék-vizsgálatokat, a csontvelő-vizsgálatok mellett májbiopsziákat, és egyéb, igen szerteágazó tevékenységet végzett. Munkabírása, szaktudása, szervezési képessége, diplomáciai készsége mellett emberi tulajdonságai miatt is általános tiszteletnek örvendett. A látogatási idő teljes napra történő kiszélesítése, a játszószoza létrehozásával egy barátságosabb környezet kialakítása, a pedagógusok, gyógytornászok, pszichológusok, önkéntesek bevonása csak néhány példa arra, ahogy az adott időszakban, korát megelőző módon támogatta a beteg gyermekeket és családjaikat.

Pszichológiai érzéke, magas érzelmi és általános intelligenciája segítette, hogy a szülőkkel és a gyermekekkel (életkoruknak, értelmi színvonaluknak megfelelően) hétköznapi hasonlatokat használva, mélységes empátiával beszélgesse. A - különösen kezdetben - sokszor tragikus kimenetelű betegségek árnyékában is megőrizte bölcsességét, higgadt nyugalmát, derűjét.

Ugyanez jellemezte a munkatársakkal való viszonyában is. Az idősebb kollégák felé a tiszteletet megtartva képviselte véleményét. A vele egyidősökkel jó együttműködések alakított ki, illetve baráti kapcsolatokat ápolt. A fiatalabb kollégák véleményét meghallgatta, őket bátorította. Minden munkatársi viszonyát a szakmaiság mellett az emberség és a humor szőtte át.

Munkatársai, tanítványai fájó szívvel búcsúznak Tőle.

A Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Gyermekgyógyászati Klinikája nevében:

Dr. Ottóffy Gábor egyetemi docens, az Onkológiai, Hematológiai és Palliatív Tanszék vezetője